

Korte toespraak tijdens de Nieuwjaarsontvangst van Hare Majesteit de Koningin op 17 januari 2012 door de Voorzitter van de Eerste Kamer, Mr. G.J. de Graaf

Majesteit,

Graag dank ik u namens alle aanwezigen voor deze ontvangst en voor de hartelijke en bemoedigende woorden die u zojuist tot ons hebt gericht.

In de loop van de bijna 32 jaar dat u het Koningschap bekleedt, hebt u telkens bij het begin van een nieuw jaar op deze plaats tallozen ontvangen en toegesproken. Meer nog dan met uw woorden geeft u met uw grote betrokkenheid en morele overtuiging steeds weer blijk van vertrouwen in en verbondenheid met onze samenleving.

Bij deze gelegenheid wil ik u ook danken voor uw kerstboodschap, waarin u een lans brak voor een duurzaam beheer van de aarde en haar ecologische rijkdom. Velen voelen zich aangesproken door uw oproep tot maatschappelijke saamhorigheid, bewust omgaan met de natuur en een rechtvaardige verdeling van natuurlijke bronnen. Velen hoorden in uw boodschap ongetwijfeld ook een reflectie van de visie van wijlen uw echtgenoot Prins Claus.

De verbindende rol die u binnen ons Koninkrijk vervult, werd onlangs opnieuw manifest tijdens uw bezoek aan de landen Aruba, Curaçao en St. Maarten, en de eilanden in het Caribische gebied die sinds de staatkundige hervorming van 2010 deel uitmaken van Nederland. Ons vernieuwde, unieke Koninkrijk biedt zijn inwoners een poort naar twee continenten. Mogen de bijzondere kansen die zich aldus voordoen, in alle delen van het Koninkrijk naar waarde worden geschat en ieders welzijn ten goede komen.

Onze samenleving en haar burgers worden in dit nieuwe jaar in veel opzichten op de proef gesteld. Een combinatie van economische teruggang en dalende koopkracht voor velen, voedt gevoelens van zorg en onzekerheid. Ook de ongewisheid over het vermogen om op Europees niveau toekomstbestendige afspraken te maken en te handhaven, ondermijnt het vertrouwen in een bestaanszekere toekomst.

Onbehagen kan voeding geven aan scepsis over de maatschappelijke orde en democratische instituties, zowel in eigen land als in Europa.

In zo'n klimaat is het belangrijk dat politieke en maatschappelijke leiders in Nederland en Europa daadkracht tonen en de bevolking nieuwe vergezichten bieden.

Toch is er ook het nodige dat ons optimistisch mag stemmen.

De vrijheid in onze samenleving om talenten tot ontplooiing te brengen;
De vele volksbewegingen die de aanstoot geven tot democratisering in het nabije Oosten;
De voortgaande politieke en culturele vervlechting van de naties van Europa, zowel in EU-verband als in de bredere context van de Raad van Europa;
De ongekende mogelijkheden tot communicatie en samenwerking op mondiaal niveau;
De bereidheid van maatschappelijke instellingen en gevestigde instituties om le-
ring te trekken uit de crises, hun missie en dienstverlening tegen het licht te hou-
den en waar nodig te herijken;
De solidariteit tussen burgers onderling en de vele maatschappelijke initiatieven,
die blijf geven van zorg voor elkaar en scheppingskracht in onze samenleving.

Ten slotte noem ik ook de hernieuwde levendigheid van onze parlementaire de-
mocratie, als een gegeven dat ons met vertrouwen en optimisme mag vervullen.
Immers, na een lange periode waarin het debat soms verstomd leek en 'Den
Haag' ver verwijderd van de burger, zien wij vandaag dat beide Kamers van de
Staten-Generaal meer dan voorheen het podium zijn van debat en de plaats waar
uiteenlopende maatschappelijke opvattingen met elkaar geconfronteerd worden
en overeenstemming wordt gezocht. Ons democratisch bestel is zeer pluralistisch,
maar dit staat niet in de weg aan de wil en bereidheid op basis van maatschappe-
lijk en politiek debat besluiten te nemen.

Ik wens u en uw familie van ganser harte een gelukkig nieuw jaar toe. Moge een
onverminderd goede gezondheid uw deel blijven. Daarop en op het vermogen
van ons land om in eendracht problemen het hoofd te bieden en voorspoed en
geluk voor allen te bevorderen wil ik graag het glas heffen, maar niet dan na u te
hebben gecompimenteerd met uw vijftigste Staatsbezoek. Chapeau!